

Қазақстан республикасы Білім және ғылым министрлігі

Қарағанды мемлекеттік техникалық университеті

БЕКІТЕМІН

Ғылыми кеңес төрағасы

ҚарМТУ ректоры

_____ Ғазалиев А.М.

«_____» _____ 2016 ж.

**СТУДЕНТКЕ АРНАЛҒАН ПӘН БОЙЫНША ОҚЫТУ
БАҒДАРЛАМАСЫ (SYLLABUS)**

ОҚУ ЖҰМЫС БАҒДАРЛАМАСЫ

ККТ 2211 «Кәсіби қазақ тілі» пәні

ТіІ 4 Тілдік модуль

5В060200 «Информатика» мамандығы

Инновациялық технологиялар факультеті

Қазақ тілі және мәдениеті кафедрасы

Алғы сөз

Студентке арналған пән бойынша оқыту бағдарламасын (syllabus) әзірлеген:
п.ғ.к., аға оқытушы Шабденова Құралай Жанжоловна, аға оқытушы Хасен Мұрат
Әбдірахманұлы

«Қазақ тілі және мәдениеті» кафедрасының мәжілісінде талқыланды

« ____ » _____ 2016 ж. № ____ хаттама

Кафедра меңгерушісі _____ « ____ » _____ 2016 ж.

(қолы)

Жол - көлік факультетінің оқу-әдістемелік кеңесі мақұлдаған

« ____ » _____ 2016 ж. № ____ хаттама

Төраға _____ « ____ » _____ 2016 ж.

«Ақпараттық технологиялар және қауіпсіздік» кафедрасымен келісілді

Кафедра меңгерушісі _____ « ____ » _____ 2016 ж.

Оқытушы туралы мәліметтер және байланыс ақпарат
п.ғ.к., аға оқытушы Шабденова Құралай Жанжоловна
аға оқытушы Хасен Мұрат Әбдірахманұлы

Қазақ тілі және мәдениеті кафедрасы ҚарМТУ I корпусында (Б.Бульвары, 56)
орналасқан, 329 ауд., байланыс телефоны 56-95-06.

Пәннің еңбек көлемділігі

Семестр	Кредиттер саны		Сабақтардың түрі				СӨЖ сағаттары саны	Жалпы сағаттары саны	Бақылау түрі	
			Қосылған сағаттар саны			Барлық сағаттары саны				
	Кредит	ECTS кредит	Лекциялар	Практикалық сабақтар	Зертханалық сабақтар		ОСӨЖ сағаттарының саны			
3	2	30	-	30	-	30	60	30	90	Емтихан

Пәннің сипаттамасы

«Кәсіби қазақ тілі» пәні базалық пәндердің циклына, жалпы модульдердің тілдік модуліне жатады.

Пәннің мақсаты

«Кәсіби қазақ тілі» пәннің мақсаты студенттердің коммуникативті құзыреттілігін қалыптастыру болып табылады. Кәсіби қызметтердің әр түрлі салаларында, ғылыми және практикалық жұмыстарда қазақ елдік серіктестіктерімен қарым-қатынаста және басқа да өзіндік мақсаттарда қазақ тілін қолдануға мүмкіндік береді.

Пән міндеттері

Осы пәнді оқыту нәтижесінде студенттер:

осы мамандықта қолданатын негізгі терминдер жайында *түсінік алуы керек*

Өз мамандығы саласында кәсіби терминдерді қолдануды; әр түрлі ғылыми мәтіндерге оқулықтардағы мәтіндер мен дәрістерге мамандығына байланысты сұқбаттар мен монологтар құруды, пікірін білдіруді, пікірталас ұйымдастыруды; ғылыми-кәсіби сөйлеуде белсенді, жалпылама, көлемді біліктілігі мен дағдысын қалыптастыруды, берілген сұрақтарға өзінде бар сөздік қорды пайдалана отырып, дұрыс жауап беруді *білуі керек*.

Арнайы берілген кәсіби бағыттағы материалдарды қажеттілігіне қарай пайдалана алуды, атап айтқанда, қазақ тілінің фонетикасын, лексикасын, морфологиясын, синтаксисін меңгерумен қатар ауызша сөйлеуге, ойларын жеткізуде, аударма жасауда; мамандыққа байланысты мәтіндерден қажетті ақпаратты тауып, оны сипаттауда, талдауда; белгілі мәтіндерді қайта өңдеуді; мәтінінің тілдік және стилистикалық ерекшелігін тануды сөйлеу әрекеттері түрлерін дұрыс пайдалануды *істей алуы керек*.

Кәсібіне қатысты терминдерді қолдануда – объективтік шындықтың тілдік бейнеленген формасын (мағына, мазмұн), концептуалды жүйесін (семантикалық құрылымдар – терминдер, терминдік бірліктер, кәсіби атаулар т.с.с.) мамандығына

қатысты кәсіби терминологияны меңгеру мен қатар ғылыми-кәсіби сөйлеуде белсенді, жалпылама, көлемді біліктілігі мен дағдысын қалыптастыруға және қазақ тілі грамматикасының ерекшеліктерін орыс тілі грамматикасымен салыстыра отырып, мәтіндерді түсініп, мәнерлеп оқу, тыңдай білу қабілеттерін жетілдіру, сөйлеу тілін меңгеру, сауатты жазуға үйрену, шығарма жазуға жаттықтырылу, шығармалардың мазмұнын дұрыс айтып беру туралы практикалық дағдыларына *практикалық машықтануы керек.*

Пререквизиттер

Пән	Бөлімдердің (тақырыптардың) атауы
Кәсіби қазақ тілі (B ₂ -C ₁)	Фонетика, лексика, морфология, синтаксис.

Постреквизиттер

Кәсіби қазақ тілі пәнінің постреквизиттері жоқ

Пәннің тақырыптық жоспары

Бөлімнің (тақырыптың) атауы	Сабақтардың түрлері бойынша еңбек сыйымдылығы, с.				
	Дәрістер	Практикалық	Зертханалық сабақтар	СОӨЖ	СӨЖ
1	2	3	4	5	6
3 семестр					
1 тақырып. Есімше. «Кәсіби қазақ тілі» пәнінің мәні мен ролі.		2		2	2
2 тақырып. Көсемше. Информатика рөлін қазақ тіліндегі технологиялар және ғылымның біртұтастығы түрінде талдау.		2		2	2
3тақырып. Шылау. Заманауи информатика құрылымын оқу үшін қазақ тілін қолдану. Ғылым жүйесіндегі информатиканың орны.		2		2	2
4 тақырып. Үстеу. Есептерді шешу мен шешімді табу стратегияларын үйрену. Алгоритм. Рабина—карп алгоритмі		2		2	2
5 тақырып. Еліктеу сөздер. Ақпараттардың берілуінің, сақтау және		2		2	2

өңделуінің қазақ тіліндегі негізгі түсініктері. Ақпаратты негізгі тасушылар.					
6 тақырып. Сөйлем.Компьютерлік жүйелердің аппараттық және бағдарламалық жабдықтарын меңгерудегі базалық категориялы-түсінікті аппараты. Операциялық жүйелер мен желілерді оқуға қажетті кәсіби қазақ тілдік терминдер.	2		2	2	
7 тақырып. Жай сөйлем.Қазақ тілінде информатика саласының негізгі терминдеріне кәсіптік сөздік құру. Сөздік жасаудың қолданыстағы принциптері мен әдістері.Аралық тест.	2		2	2	
8 тақырып. Сөйлемнің айтылу мақсатына қарай түрлері. Ақпараттық технологиялар саласында ғылыми стильдің артықшылықтары. Ғылыми стиль.	2		2	2	
9 тақырып. Сөйлем мүшелері. Ғылыми баяндама құрудың тәсілдері.	2		2	2	
10 тақырып. Жай сөйлем, құрмалас сөйлем. Аннотацияларды, рефераттарды, тезистер мен хаттарды жазу техникасы. Хаттар Грамматика бойынша жаттығу жұмыстары.	2		2	2	
11 тақырып. Құрмалас сөйлем. салалас құрмалас сөйлем. Ғылыми мәтіндерді аудару әдістері.	2		2	2	
12 тақырып. Сабақтас құрмалас сөйлем. Кәсіптік қатынас сферасында сөздерді түсіну. Адамдар арасындағы	2		2	2	

қарым-қатынастың түрлері.					
13 тақырып. Кәсіптік әдебиеттерді оқудың негізгі ережелері, кілттерді белгілеу		2		2	2
14 тақырып. Алгоритмдік тілде бағдарламалау саласының кәсіптік терминдері. Аралық тест.		2		2	2
15 тақырып. Қолданылу сферасы бойынша кәсіби бағытталған қазақ тілінің лексикалық жіктелуі Қайталау. Қорытынды. Емтиханға дайындық.		2		2	2
Барлығы		30		30	30

Практикалық (семинарлық) сабақтардың тізімі

3 семестр

1 тақырып. Есімше. «Кәсіби қазақ тілі» пәнінің мәні мен ролі.

2 тақырып. Көсемше. Информатика рөлін қазақ тіліндегі технологиялар және ғылымның біртұтастығы түрінде талдау. 3 тақырып. Шылау. Заманауи информатика құрылымын оқу үшін қазақ тілін қолдану. Ғылым жүйесіндегі информатиканың орны.

4 тақырып.

Үстеу. Есептерді шешу мен шешімді табу стратегияларын үйрену. Алгоритм. Рабина—карп алгоритмі.

5 тақырып. Еліктеу сөздер. Ақпараттардың берілуінің, сақтау және өңделуінің қазақ тіліндегі негізгі түсініктері. Ақпаратты негізгі тасушылар.

6 тақырып. Сөйлем. Компьютерлік жүйелердің аппараттық және бағдарламалық жабдықтарын меңгерудегі базалық категориялы-түсінікті аппараты. Операциялық жүйелер мен желілерді оқуға қажетті кәсіби қазақ тілдік терминдер.

7 тақырып. Жай сөйлем. Қазақ тілінде информатика саласының негізгі терминдеріне кәсіптік сөздік құру. Сөздік жасаудың қолданыстағы принциптері мен әдістері. Аралық тест.

8 тақырып. Сөйлемнің айтылу мақсатына қарай түрлері. Ақпараттық технологиялар саласында ғылыми стильдің артықшылықтары. Ғылыми стиль.

9 тақырып. Сөйлем мүшелері. Ғылыми баяндама құрудың тәсілдері.

10 тақырып. Жай сөйлем, құрмалас сөйлем. Аннотацияларды, рефераттарды, тезистер мен хаттарды жазу техникасы. Хаттар Грамматика бойынша жаттығу жұмыстары.

11 тақырып. Құрмалас сөйлем. салалас құрмалас сөйлем. Ғылыми мәтіндерді аудару әдістері.

12 тақырып. Сабақтас құрмалас сөйлем. Кәсіптік қатынас сферасында сөздерді түсіну. Адамдар арасындағы қарым-қатынастың түрлері

13 тақырып. Кәсіптік әдебиеттерді оқудың негізгі ережелері, кілттерді белгілеу.

14 тақырып. Алгоритмдік тілде бағдарламалау саласының кәсіптік терминдері. Аралық тест.

15 тақырып. Қолданылу сферасы бойынша кәсіби бағытталған қазақ тілінің лексикалық жіктелуі Қайталау. Қорытынды. Емтиханға дайындық.

СӨЖ-ге арналған бақылау тапсырмаларының тақырыптары

3 семестр

1. Қазақ тіліндегі бағдарламалау тілдері жайлы шолу ғылыми мақалалар дайындау.
2. «Компьютрлік технологиялардың маңызы» тақырыбына эссе жазу.
3. Қазақ тіліндегі Web технологиялардың артықшылықтары мен кемшіліктерін көрсете отырып, салыстыру анализін өткізу.
4. «Заманауи коммуникациялық құралдар», «Ғаламторда ақпаратты қорғау» тақырыптарына рефераттар дайындау.
5. Операциялық жүйенің дамуының базалық тенденциясы бойынша әдебиеттерге шолу өткізу.
- 6 «Информатика» тақырыбына аударма.
- 7 «Ақпараттық жүйелер түсінігі» конспект.
- 8 «Ақпараттық технологиялар» аударма.
- 9 «Алгоритм» шығарма.
- 10 «Рабина—Карп алгоритмі» тақырыбына әңгіме жазу.
- 11 «Кибернетика» тақырыбына шығарма жазу.
- 12 «Си бағдарламалау тілі» аударма жасау.
- 13 «Ақпаратты негізгі тасушылар» әңгіме жазу

Студенттер білімін бағалау критерийлері

Пән бойынша емтихан бағасы межелік бақылаулар бойынша максимум көрсеткіштер (60%-ға дейін) мен қортынды аттестаттаудың (емтихан) (40%-ға дейін) сомасы ретінде анықталады және кестеге сәйкес 100%-ға дейінгі мәнді құрайды.

Пән бойынша берілген тапсырмаларды орындау мен тапсыру кестесі

Бақылау түрі	Тапсырма мақсаты мен мазмұны	Ұсынылатын әдебиет	Орындау ұзақтығы	Бақылау түрі	Тапсыру мерзімі	Балл
1	2	3	4	5	6	
Мәтіндер, грамматикалық тапсырмалар	Практикалық сабақтағы білімдерін бекіту	[1], [2], [3], [8]	1-13 апта	Ағымдағы	1, 13 апта	10
Реферат, эссе, әңгіме	Практикалық сабақтағы білімдерін бекіту	[1], [2], [3], [8]	1-13 апта	Ағымдағы	1, 13 апта	10

Аралық тест тапсырмалары	Практикалық сабақтағы білімдерін бекіту	[1], [2], [3]	3 қатынас сағаттары	Межелік	7, 14 апта	10
СӨЖ	Практикалық сабақтағы білімдерін бекіту	[1], [2], [3]	1-13 апта	Ағымдағы	1-13 апта	10
Аттестация	Практикалық сабақтағы білімдерін бекіту	[1], [2], [3]	1-13 апта	Ағымдағы	1, 13 апта	20
Емтихан	Пән материалының игерілуін тексеру	Негізгі және қосымша әдебиеттің жалпы тізімі	3 қатынас сағаттары	Қорытынды	Сессия кезінде	40
Барлығы						100

Саясат және рәсімдер

«Қазақ тілі» пәнін оқу кезінде келесі ережелерді сақтауды өтінеміз:

- 1 Сабаққа кешікпей келуді.
- 2 Дәлелді себепсіз сабақ босатпауды, ауырған жағдайда анықтама, ал басқа жағдайларда түсініктеме хат ұсынуды.
- 3 Студенттің міндетіне барлық сабақтарға қатысу кіреді.
- 4 Оқу процесінің күнтізбелік жоспарына сәйкес бақылаудың барлық түрлерін тапсыру.
- 5 Жіберілген практикалық және сабақтарды оқытушы белгілеге

Саясат және процедуралар

«Кәсіби қазақ тілі» пәнін оқу кезінде келесі ережелерді сақтауды өтінеміз:

- 1 Сабаққа кешікпей келуді.
- 2 Дәлелді себепсіз сабақ босатпауды, ауырған жағдайда анықтама, ал басқа жағдайларда түсініктеме хат ұсынуды.
- 3 Студенттің міндетіне барлық сабақтарға қатысу кіреді.
- 4 Оқу процесінің күнтізбелік жоспарына сәйкес бақылаудың барлық түрлерін тапсыру.
- 5 Жіберілген практикалық және сабақтарды оқытушы белгілеген уақытта қайта тапсыру.
- 6 Қосымша белгіленген уақытта келу.

Негізгі әдебиет тізімі

1. Бөрібаев Б., К. Дүйсебекова Си тілінде программалау. Оқу әдістемелік құрал Қазақ университеті, 2007.
2. Балапанов Е., Бөрібаев А. т.б, Информатика терминдерінің қазақша – ағылшынша-орысша сөздігі.; Алматы; Сөздік-Словарь, 1998.

3. Хакимова Т.Х. Компьютерлік өңдеудің әдістемелері. –Алматы: Ғылым, 2002.- 160 б.
4. Хакимова Т.Х. «Компьютерлік өңдеудің мүмкіндігін жоғарлату»
5. Хакимова Т.Х. Компьютерлік өңдеуді автоматтандыруда инновациялық технологияларды пайдалану. (Оқу құралы). Издательство «Заң Әдебиеті» Алматы 2007, 98 стр
6. Хакимова Т.Х. Графикалық компьютерлік моделдеу (Оқу құралы) Издательство «Қазақ университеті», Алматы, 2008., 130 бет
7. Қ.Р.Жақсыбаева., В.А.Эттель., Н.Н.Краснова.Ақпарат теориясы. ҚарМТУ баспасы. 2010 – 108 б.
8. М.Ә.Хасен. Кәсіби қазақ тілі (Информатика мамандығы студенттеріне арналған) оқу құралы. Қарағанды. 2015 – 58 б.
9. М.Ә.Хасен. Компьютерлік технологиялар және жүйелік техника институты студенттеріне арналған техникалық мәтіндер. Қарағанды – 2012.- 144 б.
10. Панин В.В.Ақпараттар теориясы негіздері. Алматы. 2012. – 450 б.

Қосымша әдебиет тізімі

- 1.Алдашев С.А. Русско-казахский словарь основных терминов информатики и вычислительной техники.-Алматы, 1993
- 2.Жапарова, Г.Ә.. Информатика негіздері.-Алматы, 2006
3. Г.Қ.Досмағамбетова., З.С.Ерназарова., З.С.Күзекова., А.О.Тымболова. Қазақ тілін оқытуға арналған грамматикалық анықтағыш. Астана. 2012 – 308бет
5. Хасен М.Ә. Электронды оқулық «Қазақ тілі, СӨЖ» КарМТУ, сертификат № 3829 11.06.2012 ж.
6. Хасен М.Ә. «Техникалық мамандықтарға арналған электронды сөздік» КарМТУ, сертификат №1707. 20.06.2015 ж.

**СТУДЕНТКЕ АРНАЛҒАН ПӘН БОЙЫНША
ОҚЫТУ БАҒДАРЛАМАСЫ
(SYLLABUS)**

КҚТ 2201 - Кәсіби қазақ тілі пәні бойынша

КҚТ 12 Кәсіби қазақ тілі модулі

31.03.2004 ж. № 50 мемл. бас. лиц..

Баспаға _____ 20__ ж. қол қойылды. Пішіні 90x60/16. Таралымы _____ дана

Көлемі ___ оқу бас. п. № _____ тапсырыс Бағасы келісілген

100027. ҚарМТУ баспасы, Қарағанды, Бейбітшілік бульвары, 56